

Principper for etisk journalistik

- et adfærdskodeks, når man samarbejder med Danwatch

Danwatch er et dansk prisvindende medie og research center, der undersøger stater og virksomheders påvirkning af menneskerettigheder og miljø. Dette adfærdskodeks forklarer, hvad vi mener med etiske og uafhængig journalistik i offentlighedens interesse.

Danwatch stiller magten til ansvar i offentlighedens interesse ved at undersøge stater og virksomheders påvirkning af menneskerettighederne og miljøet. Vi tror på, at uafhængig journalistik er en afgørende del af ethvert demokrati. Vores journalistik skal sikre, at offentligheden får en bedre forståelse af verden, give en stemme til dem, der ingen har, og stille stater og virksomheders magt til ansvar.

Et adfærdskodeks for undersøgende journalistik er særlig vigtigt i en verden, hvor stater er tiltagende svagere, og virksomheder bliver stærkere og mere magtfulde. Vi dokumenterer påvirkninger på menneskerettigheder og miljø, primært i udviklingslande og konfliktstater, hvor adgang til information er vanskeligt.

Journalister har altid været udsat for politisk, økonomisk og socialt pres, der kan kompromittere kvaliteten af journalistikken; det er årsagen til, at etiske og professionelle standarder blev udviklet fra begyndelsen.

Et etisk adfærdskodeks betyder, at journalister bliver stillet til ansvar for deres profession og kan blive irettesat, hvis de bryder et sådant kodeks.

Dette adfærdskodeks are baseret på:

- [God presseskik i Danmark](#)
- [IFJ Declaration of Principles on the Conduct of Journalists](#)
- [Principles for Ethical Journalism](#) (Ethical Journalism Network)

De 5 kernebegreber i etisk journalistik

1. Sandhed og præcision

Journalister kan ikke altid garantere sandhed, men korrekt videreformidling af korrekte fakta er kernen af journalistik. Vi bør altid stræbe efter præcision og korrekthed, give alle relevante informationer og sikre, at vores journalistik er faktatjekket og kvalitetssikret.

Der skal tre uafhængige kilder til at bekræfte en journalistisk historie. Med "uafhængig" menes uafhængig af økonomisk, politisk og personlig indflydelse - og kilderne skal være uafhængige af hinanden.

Som undersøgende journalister stræber vi efter primærdokumentation, eller selv at være til stede. Og vi vurderer grundigt kildernes motiver og kvaliteten, hvis dokumentationen er andenhånds.

Information, der er fordømmende, forulepende eller på anden måde afviger fra normen for, hvordan mennesker udtaler sig om hinanden, skal altid undersøges grundigere før udgivelse, særligt ved forelæggelse for den omtalte person. Denne forelæggelse skal ske i god tid, således at vedkommende får tid til at svare.

Kritik og svar på kritik skal, når det er muligt, udgives i sammenhæng og med samme prioritet. Dette gælder særligt ved fordømmende eller forulepende udtalelser.

Der skal skelnes klart mellem faktuel information og holdningsbåret kommentar.

Ubekræftede fakta bør ikke blive udgivet.

Ukorrekt information skal korrigeres på redaktørens eget initiativ, hvis og så snart der opstår viden om væsentlige fejl. Berigtigelsen skal ske på en måde, så læseren let bliver opmærksom på, at en fejl er blevet rettet.

2. Uafhængighed

Journalister skal være uafhængige stemmer, vi bør ikke agere formelt eller uformelt på vegne af særinteresser uanset om de er politiske, kommercielle eller kulturelle. Vi skal være transparente omkring politisk tilhørsforhold, finansielle relationer eller andre relevante personlige informationer, der kan risikere at udgøre en interessekonflikt.

Redaktionel uafhængighed er kernen i vores profession. Redaktører og andre journalister bør blive beskyttet mod indblanding fra ejerkreds, annoncører og bestyrelse i redaktionelle beslutninger.

Journalister bør ikke pålægges opgaver, der strider imod deres samvittighed eller overbevisning.

Journalister bør gå imod kommerciel, politisk og kulturel bias ved at stille spørgsmålstejn ved, udfordre og søge alternativer til alle synspunkter, inklusiv deres egne og deres arbejdsgivers.

3. Fairness and Impartiality

Fairness står først og centralt i al Danwatch journalistik. Alle historier har mindst to sider. Imens der ikke er en forpligtelse til at præsentere alle sider, så bør alle historier være nuancerede og inkludere relevant kontekst.

Objektivitet er ikke altid muligt, og ikke altid ønsket, når det kommer til eks brutalitet eller umenneskelighed, men upartisk journalistik skal opbygge tillid og tiltro.

4. Medmenneskelighed

Journalister må ikke gøre skade. Det, vi udgiver, kan gøre skade, og vi skal være opmærksomme på hvilken påvirkning vores ord og billeder kan få for andres liv.

5. Troværdighed

Et sikkert tegn på [professionel og ansvarlig journalistik](#) er evnen til at stille os selv til ansvar. Når vi laver fejl, skal vi korrigere dem. Vi lytter til bekymringer hos dem, der følger os. Det er ikke sikkert, at vi korrigerer, fordi læserne beder os om det, men vi vil altid rette op, når vi er unfair.
